

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt mandag den 25. august 2025

Sag 23/2025

Anklagemyndigheden

mod

X ApS

(advokat Dominika Sylwia Prokop, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelser af Retten i Glostrup den 5. september 2024 (S41-6154/2024) og af Østre Landsrets 17. afdeling den 20. december 2024 (S-2673-24).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Michael Rekling, Jan Schans Christensen og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

X ApS har nedlagt påstand om stadfæstelse af byrettens kendelse, således at beslaglæggelsen af bilen af mærket Mercedes-Benz med reg.nr... og stelnummer... ophæves.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse af landsrettens kendelse.

Sagsfremstilling

X ApS er en taxivirksomhed, der beskæftiger sig med limousinekørsel.

A blev ansat som chauffør i X ApS den 4. september 2023, hvor han i tillæg til ansættelsesaftalen underskrev en tro- og loveerklæring, hvoraf bl.a. fremgik, at han blev gjort opmærksom på, at vanvidskørsel i virksomhedens biler ikke blev accepteret. Han blev endvidere gjort opmærksom på, hvad der bl.a. kunne udgøre vanvidskørsel, at vanvidskørsel i virksomhedens biler kunne medføre opsigelse, og at han kunne blive pålagt det fulde erstatningsansvar, hvis en bil blev konfiskeret som følge af vanvidskørsel.

Den 5. juni 2024 kl. 22.49 blev en Mercedes-Benz model EQV 300 Avantgarde Ekstra lang med reg.nr... målt på Holbækmotorvejen, Hvidovre, til at have kørt med en hastighed af mindst 108 km/t, selv om den højst tilladte hastighed på stedet var 50 km/t grundet vejarbejde.

Bilen tilhørte Mercedes-Benz Finans Danmark A/S og var leaset til X ApS, hvis ejer og direktør var B. Føreren af bilen var A.

Den 12. juni 2024 opsagde X ApS A som følge af kørslen den 5. juni 2024.

Ved kendelse af 18. juni 2024 bestemte byretten, at politiet kunne beslaglægge bilen hos X ApS. Kendelsen blev afsagt på skriftligt grundlag, og X ApS og Mercedes-Benz Finans Danmark var ikke underrettet herom.

Den 26. juni 2024 anmodede X ApS om genoptagelse af spørgsmålet om beslaglæggelse.

Den 13. juli 2024 beslaglagde politiet bilen.

Den 20. august 2024 afholdt byretten retsmøde om beslaglæggelsen, hvor B, A og C afgav forklaring.

B forklarede bl.a.:

”Han har stiftet X ApS, der er et ApS. Det gjorde han for nogle år tilbage. Det er 5-6 år siden. Der var planer om at få lavet en virksomhed, men det blev aldrig rigtig til noget. Sidste år besluttede han, at han skulle drive limousineservice i firmaet. Han havde jo kørt taxa i mange år, så han valgte at skifte over til limousineservice i stedet for taxa. Han fik herefter leaset den omhandlede bil hos Mercedes i forbindelse med limousinekørsel. Han indgik en leasingaftale den 24. august 2023 i forhold til denne bil.

Det var den eneste bil, som han havde sidste år. I februar i år købte han sin fars gamle taxa, der havde udtjent sin værnepligt hos ham, for at kunne efterspørge mindre ture og så. Det er også limousinekørsel. Det er bare en billigere bil.

Der er stor forskel på at køre taxikørsel i forhold til at køre limousinekørsel. Kunderne betaler også mere for limousinekørsel i forhold til taxakørsel. Ved limousinekørsel går man meget op i service, kvalitet og punktlighed, dvs. at man yder en service, og kunden

virkelig får noget for pengene og bliver ikke bare kastet rundt, fordi chaufføren er stresset, fordi han skal fra a til b. Han går meget op i, at kunden har en god oplevelse.

Inden han fik taget den omhandlede bil, var han oppe på at have tre ansatte, men nu har han ikke nogen chauffører, fordi han ikke har bilen, og fordi der nærmest ikke er noget arbejde til den lille bil. Så nu har han 1 ansat og 1 deltidsansat.

Han ansatte A. Han kendte i forvejen A. Han har kendt ham i mange år, fordi A har boet på Vesterbro, så han lærte ham at kende fra omgangskredsen. Han kan ikke huske, hvor mange år han har kendt ham, men han har kendt ham i en del år.

Adspurgt, om han, inden han ansatte A, lavede nogle undersøgelser i forhold til, hvad A var for en person, forklarede han, at han som nævnt har kendt A og vidst, at han var en "god dreng", og at der aldrig har været problemer, hvad han ved af. A blev ansat i hans fars taxavirksomhed sidste år, hvor han - B - arbejdede som bogholder og chauffør. Det var ham, der ansatte A i hans fars virksomhed.

Han - B - indhentede de fornødne ting, som man skal have for at kunne køre taxakørsel.

Adspurgt, hvordan han har undersøgt, om A har sine papirer i orden, forklarede han, at han til at starte med indhentede kørekort og chaufførkort, der er det vigtigste. Lovgivningen blev ændret i 2018 eller 2019, hvor der blev givet nogle meget store bøder, hvis man ikke havde chaufførkort og papirerne i orden.

Han fik indhentet chaufførkort og straffeattest på A. A fik et midlertidigt chaufførkort den 4. april 2023, hvor han blev ansat i hans fars firma samme dag.

B fremlagde chaufførkort for A med gyldighed til den 7. marts 2028 samt midlertidigt chaufførkort i brev af 7. marts 2023 fra Færdselsstyrelsen.

B forklarede i tilknytning hertil, at det midlertidige chaufførkort gjaldt til den 4. april 2023.

Adspurgt, om han ved, om Færdselsstyrelsen tjekker, om en chauffør er tidligere straffet, inden han får et chaufførkort udstedt, forklarede han, at det er korrekt, idet man i forbindelse med den nye taxalov skærpede reglerne rigtig meget. Man gik fra, at det var kommunerne, der bare gav et chaufførkort, og så til, at man undersøgte, at man ikke havde nogen sex- eller kørselssager, og at man ikke var egnet til at være taxachauffør. Det tjekker Færdselsstyrelsen, inden man udleverer et chaufførkort. Da han skulle have fornyet sit chaufførkort, indhentede Færdselsstyrelsen også hans straffeattest og en lægeattest og det hele. Han har således sikret sig, at A ikke er tidligere straffet.

Foreholdt ansættelsesaftale med A forklarede han, at han har haft As kørekort i sine hænder og har beholdt en kopi af kørekort og chaufførkort. Han har også anført chaufførkortnummeret i ansættelseskontrakten.

Det er hans og As underskrifter, der er anført under tro- og loveerklæringen i ansættelsesaftalen. Grunden til, at han har gjort så meget ud af det i tro- og loveerklæringen, selv om han kendte A, er, at der er kommet den her lov om vanvidskørsel, og det er

en meget, meget, meget dyr bil, som han har leaset. Han har aldrig tidligere været i nærheden af en så dyr bil. Så det er klart, at det er meget vigtigt, at man har lovgivningen på plads og gør det fornødne, så man ikke selv kommer til at sidde med det i sidste ende. Der er jo ikke tale om en taxa, der ikke koster så meget som f.eks. 200.- 300.000. Der er jo tale om et køretøj, der næsten koster 1 mio. kr. Det er ikke noget, som han nogensinde har set i sit liv.

Adspurgt, om han plejer at instruere sine chauffører i, at de skal overholde loven, forklarede han, at han normalt plejer at sige til sine chauffører, at de skal huske at køre ordentligt og forsigtigt. Det siger han altid til chaufførerne, men også til familiemedlemmerne, når de er ude og køre, og når de lige har sat en af. Så det var en fast kutyme fra hans side at altid sige til sine chauffører, når de lavede afløsning og skulle køre i morgen, at de skulle huske at køre forsigtigt. Det har han også sagt til A hver dag næsten. Det blev sagt hver gang, når de mødtes. Nogle gange havde de ikke afløsning, hvor det var en anden chauffør, der afløste, og hvor han ikke fik det sagt, men når han ellers mødte A, sagde han, inden A kørte, at han skulle køre forsigtigt.

I juni 2024 fik han en opringning fra politiet. Han tror, at det var en fredag morgen. Han mener, at det var den 6. juni 2024, men han er ikke sikker. Han har tidligere haft mange chauffører, der har kørt for hurtigt og har fået en fartbøde. Der plejede han bare at få besked i e-boks med spørgsmål om, hvorvidt det var ham eller en chauffør, der havde kørt for hurtigt. Lige i nærværende sag blev han ringet op af politiet eller en sagsbehandler, der spurgte, hvem der havde kørt den omhandlede bil. Han sagde, at det var hans chauffør på det tidspunkt og fortalte, hvad han hed og gav hans cpr.nr. og telefonnummer. Han spurgte, hvorfor det skulle være sådan, fordi det jo ikke var sådan, at det plejede at være, idet han jo bare plejede at få et brev i e-boks. Den pågældende sagde, at det kunne han ikke sige noget om. Det undrede ham, fordi det ikke er normal kutyme, når en chauffør har kørt for stærkt.

Han blev bekymret, hvorfor han ringede til sin chauffør og spurgte, hvad der skete. Han sagde, at det var rigtig nok, at han var blevet blitzet, men at han ikke vidste, hvad han havde kørt.

Fredag var overstået, så fra den følgende mandag morgen ringede han til Retten i Glostrup og politiet hver dag for at finde ud af, hvad der skete, og for, at nogen kunne give ham et svar. Efter et par dage kom han i kontakt med en politibetjent, der hedder D, der ikke rigtig kunne oplyse ham noget til at starte med. Efter et par dage havde de på ny en dialog, hvor D sagde, at hans bil stod til at blive konfiskeret, fordi der var blevet kørt vanvidskørsel i den. Da han fandt ud af det, ringede han med det samme til A og sagde, at politiet lige havde sagt til ham, at bilen skulle konfiskeres, og at han ikke kunne fortsætte i firmaet og ville blive fyret. Herefter sendte han en skriftlig opsigelse til A.

Foreholdt udskrift fra en app, hvor det fremgår, at der er kørt en tur fra kl. 10.34 til kl. 11.04 til 733 kr., forklarede han, at det er den tur, som A har kørt. Når der er anført en pris, så er det fordi, at der har været "kunder i butikken".

Det er aldrig nogen fordel for ham, når en chauffør kører for hurtigt. Som nævnt er der en differentiering i forhold til service og kvalitet, når man sammenligner limousinekørsel med taxakørsel. Hvis han har en chauffør, der ikke yder den gode service, men kører

vanvidskørsel eller bare kører for stærkt eller kører dårligt, er det meget dårlig omtale for firmaet, og det er med til, at han kan miste kunder.

...

Forevist selvskyldnerkautionserklæring fra Mercedes-Benz Finans A/S, der ikke er underskrevet, forklarede han, at han har underskrevet erklæringen elektronisk med NemID.

Adspurg, hvad denne erklæring betyder for ham, forklarede han, at det er noget, som Mercedes-Benz Finans A/S gør. Før i tiden hæftede man som enkeltmandsfirma alligevel. Når der er tale om et ApS, og hvis det går konkurs, kan Mercedes-Benz Finans A/S ikke komme efter nogen, så derfor laver Mercedes-Benz Finans A/S en sådan selvskyldnererklæring, så han kommer til at hæfte personligt, hvis der skulle ske noget med bilen, og hvis Mercedes-Benz Finans A/S ikke vil kunne få deres penge.

Hvis han mister bilen, skal han lukke sit ApS, men han går ud fra, at han også går personlig konkurs. Han har aldrig set 1 mio. kr., så han ved ikke, hvordan han skal kunne give 1 mio. kr. til Mercedes-Benz Finans A/S. Han har betalt Mercedes-Benz Finans A/S i 1 år, men han kommer til at have gæld resten af livet.

Foreholdt lønsedler for A fra marts, april og maj 2024 forklarede han, at det er en almindelig løn for det arbejde, som A har udført i hans firma. lønnen vil ligge på mellem 20.-25.000 kr. om måneden før skat."

A forklarede bl.a.:

"Han er 23 år og fylder 24 år til september. Han har tidligere været i gang med en elektrikeruddannelse, hvor han var nødt til at stoppe. Herudover har han en vagtuddannelse. Lige nu er han arbejdsløs. Han er i karantæne i a-kassen, da han har mistet sit kørekort af egen vilje, dvs. at han er blevet opsagt på grund af egne forhold. Derfor har han en karantæne, der gør, at han heller ikke får noget fra jobcenteret. Han er fortsat jobsøgende. Lige nu står han med lidt gæld fra, hvor han har fået sine udgifter betalt. Han skylder for to måneder. Han har slet ingen indkomst pt. Han har ikke noget forbrug udover sine udgifter. Han har lige været på ferie sammen med familien, så han bor fortsat sammen med familien. Han har således ikke nogen egen bolig.

Lige nu søger han jobs, fordi han er typen, der gerne vil ud på arbejdsmarkedet. Han føler, at det er meget federe at gå ud og arbejde end ikke at lave noget. Han søger lidt inden for vagtbranchen, fordi der har han nogle erfaringer. Han tænker, at der er nogle muligheder, når han har noget erfaring inden for en branche. Ellers søger han, hvor end han lige kan få noget.

Aflønningen i vagtbranchen vil ikke kunne hamle op med det, som han har fået som ansat chauffør. Det vil ikke kunne hamle op med 20.-25.000 kr. om måneden. Det er også en af årsagerne til, at han startede som chauffør, idet han ikke havde nok timer, da han tidligere arbejdede som vagt. Han startede således som chauffør for, at han kunne få en bedre løn og en bedre økonomi.

Adspurgt, om der med tiden er udsigt til, at han kan få et bedre aflønnet job, forklarede han, at det ønsker han selvfølgelig, men man kan ikke aldrig vide. Han ønsker at finde noget, der kan redde ham fra der, hvor han lige nu står.

Adspurgt, om han har mulighed for at betale 1 mio. kr., hvis han skulle komme til at skyldte dette beløb, forklarede han, at det vil være resten af livet, at han vil have den gæld. Han vil ikke kunne betale beløbet, som han ser det lige nu.

Adspurgt, hvad han ville kunne betale om måneden, hvis han fik arbejde i vagtbranchen, forklarede han, at så ville det være hans løn, der røg på stedet. Han skal også levet af noget, så det ville være 500 kr. om måneden, hvis ikke mindre. Han har ikke nogen formue.”

C forklarede bl.a.:

”A er hans søn. Sønnen har været ansat i hans virksomhed, siden han fik kørekort til taxa. Hvis der er nogen, som han skal ansætte, hjælper hans søn ham med at lave ansættelseskontrakter. Han har et personligt ejet firma, der hedder taxavognmand C.

Fra 7. marts 2023 ansatte han A. Han fik kendskab til ham, fordi hans søn kender A. Han - C - kender også A fra Vesterbro. Hans familie i As alder kender også A fra Vesterbro.

Adspurgt, om han i forbindelse med ansættelsen af A har foretaget nogle undersøgelser af, hvem A er, herunder om han f.eks. tidligere er straffet, forklarede han, at det har han gjort. Han har spurgt rundt, hvordan A var, og hvordan han kørte. Han har også selv snakket med ham. Han fik at vide, at A ikke havde kørt med stoffer i blodet eller havde kørt for hurtigt.

Adspurgt, om han også har indhentet en straffeattest, forklarede han, at når man ansætter en som taxachauffør, indhenter man kun et kørekort og et chaufførkort. Det er det, som man kigger på.

I Amager/Øbrobil, som er det selskab, som han kører under, kører man børne- og skolekørsel, og der skal man have en ren straffeattest for at køre som taxachauffør. Det er Amager/Øbrobil, der indhenter straffeattesten. Amager/Øbrobil skriver til ham, at de chauffører, der kører hos ham, skal have en ren straffeattest. Han tror, at det er Amager/Øbrobil, der indhenter straffeattesten. Færdselsstyrelsen indhenter en straffeattest på den enkelte chauffør, inden man udsteder et chaufførkort. Han har set As kørekort og chaufførkort, men han har ikke set hans straffeattest. A kan ikke få et chaufførkort uden en ren straffeattest.

Adspurgt, om A har fremvist sit chaufførkort til ham, forklarede han, at han har fået et midlertidigt chaufførkort. Det har han set sammen med kørekort. Han har også set As rigtige chaufførkort, som han har taget en kopi af.

Det er korrekt, at den ansættelseskontrakt, som han har indgået med A, stort set er sammenlignelig med den ansættelseskontrakt, som hans søn efterfølgende har indgået med A. Grunden til, at A stoppede med at arbejde hos vidnet og begyndte at arbejde for

hans søn, var, at A gerne ville køre i en limousine, da det var bedre for ham, og det har han - vidnet - ikke i sin virksomhed. A havde ikke kørt for stærkt som chauffør hos ham. Han var glad for A. Han var meget flittig og kørte ansvarligt, og der er aldrig kommet klager over ham fra centralen eller fra kunder. Han kørte meget fint og passede bilerne og tiden. Alt var godt. Han var glad for A. A ville gerne køre i en stor bil. En bil af typen EQV er høj, så den passer til A. En bil i e-klassen var på grund af As højde svær for ham.”

Ved kendelse af 5. september 2024 ophævede byretten beslaglæggelsen. Af kendelsen fremgår:

”Efter retsplejelovens § 802, stk. 1, kan genstande, som en mistænkt har rådighed over, beslaglægges, såfremt den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at genstanden bør konfiskeres.

Efter retsplejelovens § 803, stk. 1, 1. pkt., kan genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed, beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden bør konfiskeres.

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., skal der i tilfælde af såkaldt vanvidskørsel ske konfiskation af køretøjet, selv om køretøjet ejes af en anden end den person, der har ført det. Det gælder dog ikke, hvis konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, navnlig henset til ejerens mulighed for at kunne vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en sådan kørsel, og for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling i anledning af overdragelsen af køretøjet til den anden person.

Efter de foreliggende oplysninger, herunder det fremlagte foto fra den automatiske fartkontrol, er A med rimelig grund mistænkt for overtrædelse af færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 3, jf. § 4, stk. 1, nr. 1. Konfiskationsreglen i færdselslovens § 133, stk. 2, 2. pkt., vil således finde anvendelse, såfremt A findes skyldig.

Det fremgår af forarbejderne til færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., at der skal foretages en samlet vurdering, om det måtte anses for helt upåregneligt, at den omhandlede Mercedes-Benz ville blive anvendt til vanvidskørsel. Ved vurderingen af X ApS' forhold og adfærd, herunder om X ApS har udvist agtpågivenhed i forbindelse med As ansættelsesforhold som chauffør, lægger retten vægt på, at direktør hos X ApS, B, ifølge sin forklaring har kendt A i en del år, at A inden sin ansættelse hos X ApS var ansat som taxachauffør i hans fars taxafirma, hvor der ifølge forklaringen fra faren, C, ikke havde været nogen problemer med A, heller ikke i forhold til hastighedsforseelser, og at B så vidt muligt sikrede sig, at A ikke var straffet.

Retten har endvidere lagt vægt på, at B ifølge sin forklaring normalt plejede at sige til sine chauffører, at de skulle køre ordentligt og forsigtigt, hvilket han også har sagt til A, når han mødte ham, at A underskrev et tillæg til ansættelseskontrakten, en tro og love erklæring, om, at vanvidskørsel i en af virksomhedens biler ville medføre ansættelsesretlige konsekvenser som f.eks. opsigelse, og at A kunne blive pålagt det fulde erstat-

ningsansvar, hvis køretøjet blev konfiskeret som følge af vanvidskørsel, og at A blev afskediget på grund af sagen.

Retten finder herefter, at det er godtgjort, at X ApS har udvist en sådan agtpågivenhed, som kan forventes i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse af en chauffør til limousinekørsel.

Efter forarbejderne skal udgangspunktet om konfiskation blandt andet fraviges, hvis ejeren godtgør, at adgangen til at gøre et erstatningskrav gældende over for føreren ikke er tilstrækkelig til at forhindre, at konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende. Det må ved vurderingen af ejerens økonomiske stilling i tilfælde af konfiskation også tages i betragtning, om ejeren har andre muligheder for at få dækket sit tab.

Ved vurderingen af de økonomiske konsekvenser for X ApS i tilfælde af konfiskation lægger retten efter forklaringen fra B til grund, at X ApS - og B i kraft af den underskrevne selvskyldnererklæring - skylder leasinggiver Mercedes-Benz Finans A/S 680.000 kr. inkl. moms i henhold til leasingkontrakten, hvilket må forventes at være det beløb, som Mercedes-Benz Finans A/S vil kræve i erstatning for selskabets tab som følge af en konfiskation af køretøjet.

Efter de foreliggende oplysninger, herunder As forklaring om sine økonomiske forhold og uddannelsesmæssige baggrund, herunder at han pt. er uden job og indtægt, og at han alene har en vagtuddannelse, finder retten, at det er behæftet med betydelig usikkerhed, om A vil kunne erstatte X ApS og - B - det beløb, der kan forventes fremsat af Mercedes-Benz Finans ApS, såfremt køretøjet konfiskeres i forbindelse med en kommende straffesag mod A.

Retten bemærker endvidere, at der ikke er tilvejebragt oplysninger, som sandsynliggør, at X ApS, der beskæftiger sig med limousinekørsel, og som er en meget lille virksomhed med ganske få ansatte, vil kunne vælte tabet over på sine kunder.

Det er et nødvendigt led i X ApS' virksomhed at benytte ansatte chauffører. Som følge af det anførte og efter oplysningerne om den agtpågivenhed, som X ApS har udvist, og om de økonomiske konsekvenser for virksomheden af en eventuel konfiskation, finder retten, at der er grund til at antage, at konfiskation vil være uforholdsmæssigt indgribende.

Retten finder herefter, at der ikke er grund til at antage, at den omhandlede personbil af mærket Mercedes-Benz, reg.nr..., under straffesagen mod A for overtrædelse af færdselsloven bør konfiskeres.”

Det er oplyst, at X ApS fik udleveret bilen den 9. september 2024.

Den 10. september 2024 kærede anklagemyndigheden byrettens kendelse.

Ved kendelse af 20. december 2024 ændrede landsretten byrettens kendelse om beslaglæggelse. Dette skete med følgende begrundelse:

”Beslaglæggelse

Sagen angår herefter, om der er grundlag for at opretholde en beslaglæggelse af et køretøj med henblik på konfiskation efter retsplejelovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt.

Spørgsmålet om konfiskation af køretøjet skal pådømmes under straffesagen mod A, og det er først under den sag, at der skal tages stilling til, om konfiskation vil være uforholdsmæssigt indgribende. På nuværende tidspunkt skal der alene tages stilling til, om beslaglæggelsen kan opretholdes ud fra en antagelse om, at der vil være grundlag for at konfiskere køretøjet under straffesagen.

Landsretten tiltræder, at der er begrundet mistanke om, at A har gjort sig skyldig i kørsel som nævnt i færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt. (vanvidskørsel).

Spørgsmålet er herefter, om konfiskation må antages at være uforholdsmæssigt indgribende ud fra en helhedsvurdering.

Landsretten bemærker, at denne vurdering som udgangspunkt skal foretages i forhold til både Mercedes-Benz Finans Danmark A/S som ejer af bilen og X ApS som leasingtager af bilen. I et tilfælde som det foreliggende, hvor Mercedes-Benz Finans Danmark A/S ikke over for byretten har protesteret mod beslaglæggelsen, og hvor selskabet over for landsretten alene har nedlagt påstand om afvisning, finder landsretten, at prøvelsen efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., skal begrænses til, om beslaglæggelse med henblik på konfiskation må antages at være uforholdsmæssigt indgribende for X ApS.

Det fremgår af forarbejderne til færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., at der skal foretages en samlet vurdering af, om det måtte anses for helt upåregneligt, at bilen ville blive anvendt til vanvidskørsel.

Landsretten tiltræder af de af byretten anførte grunde, at det er godtgjort, at X ApS har udvist en sådan agtpågivenhed, som kan forventes af selskabet som arbejdsgiver i forbindelse med ansættelsen af A og udlån af det omhandlende køretøj.

Efter forarbejderne til færdselslovens § 133 a, stk. 2, skal udgangspunktet om konfiskation bl.a. fraviges, hvis det godtgøres, at adgangen til at gøre erstatningskrav gældende over for føreren ikke er tilstrækkelig til at forhindre, at konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende.

Det lægges efter forklaringen fra B til grund, at X ApS vil blive mødt med et krav om betaling af ca. 680.000 kr. inkl. moms fra Mercedes-Benz Finans Danmark A/S, såfremt køretøjet konfiskeres. Om As økonomiske forhold er det oplyst, at han blev afskediget som følge af sagen, og at han er jobsøgende i vagtbranchen, idet han har en vagtuddannelse. Det er endvidere oplyst, at A, som er 24 år, bor her i landet med sin familie, og at han er villig til at afdrage en eventuel gæld med 500 kr. om måneden.

På denne baggrund finder landsretten, at det ikke på nuværende tidspunkt er godtgjort, at A vil være ude af stand til at erstatte X ApS’ tab, eventuelt over en længere periode.

Herefter, og efter en samlet vurdering af de oplysninger, der på nuværende tidspunkt foreligger, finder landsretten, at der ikke er grund til at antage, at konfiskation vil være

uforholdsmæssigt indgribende for X ApS. Landsretten bemærker herved, at X ApS efter Bs forklaring for byretten har endnu et køretøj i virksomheden.

Landsretten ændrer derfor byrettens kendelse, således at beslaglæggelsen opretholdes.”

Ved byrettens dom af 26. marts 2025 blev A fundet skyldig i vanvidskørsel og idømt 20 dages fængsel for overtrædelse af færdselslovens § 4, stk. 1, jf. § 118, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 11, nr. 3. Han blev ligeledes frakendt retten til at føre motordrevet køretøj i 3 år, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 11, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1.

Spørgsmålet om konfiskation af køretøjet er udskilt til særskilt afgørelse og afventer Højesterets afgørelse i den foreliggende sag.

I mail af 4. juni 2025 har Mercedes-Benz Finans Danmark oplyst, at selskabet vil rette et erstatningskrav mod X ApS og kautionisten B, og at leasingaftalen blev ophævet den 24. januar 2025 som følge af væsentlig misligholdelse. Mercedes-Benz Finans Danmark har opgjort sit erstatningskrav til 477.610,07 kr. Der er tale om et momsfrit erstatningskrav.

I mail af 5. juni 2025 vedlagt saldobalance for perioden fra den 1. januar til den 31. december 2024 for X ApS har revisor Anders Roursgaard Hansen fra RD Revision oplyst, at X ApS har et tab på navnlig den foreliggende sag, og at virksomheden som følge heraf har et underskud på 352.022 kr., som vil medføre, at selskabet er insolvent og ikke har mulighed for at betale sin gæld, hvilket i sidste ende vil medføre en konkurs.

Anbringender

X ApS har anført navnlig, at der ikke kan ske konfiskation på det foreliggende grundlag, og der kan derfor heller ikke nu ske beslaglæggelse med henblik på konfiskation.

Konfiskationen vil være uforholdsmæssigt indgribende over for X ApS. Landsretten tiltrådte af de grunde, som byretten anførte, at det er godtgjort, at X ApS udviste en sådan agtpågivenhed, som kan forventes af selskabet som arbejdsgiver i forbindelse med ansættelsen af den tiltalte limousinechauffør og udlån af den omhandlede bil til taxilimousinekørsel. Dette bør Højesteret tiltræde.

Afgørende er herefter, om muligheden for at gøre et erstatningskrav gældende over for føreren er tilstrækkelig til at forhindre, at konfiskation er uforholdsmæssigt indgribende overfor X ApS.

Erstatningskravet vil medføre, at X ApS vil gå konkurs. Selskabets ejer er selvskyldnerkautionist, og erstatningskravet vil formentlig også medføre, at han vil gå personligt konkurs. X ApS er en meget lille virksomhed med ganske få ansatte, som ikke kan vælte tabet over på sine kunder.

Landsretten har lagt til grund, at erstatningskravet i sagen vil være 680.000 kr. Føreren af bilen har oplyst, at han kan afdrage på dette beløb med 500 kr. om måneden, hvilket vil medføre en afdragsperiode på 113,33 år. Det kan således ikke konkluderes, at føreren vil være i stand til at afdrage beløbet over en længere periode, og erstatningskravet er dermed illusorisk. Selv hvis det måtte lægges til grund, at føreren på et tidspunkt i fremtiden vil kunne afdrage mere end 500 kr. om måneden, vil X ApS for længst være gået konkurs.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at da Mercedes-Benz Finans Danmark som køretøjets ejer ikke har protesteret mod beslaglæggelsen over for byretten, og over for landsretten alene nedlagde påstand om afvisning, må vurderingen begrænses til, om beslaglæggelse med henblik på konfiskation må antages at være uforholdsmæssigt indgribende over for X ApS som leasingtager.

B har efter sin egen forklaring haft mange chauffører, der har kørt for hurtigt og fået fartbøder, og han plejer i den forbindelse at få et brev i e-Boks. Hans forklaring efterlader et indtryk af, at det ikke er sjældent forekommende, at virksomhedens chauffører begår hastighedsovertrædelser i virksomhedens køretøjer. Man kan derfor rejse det spørgsmål, om han har instrueret sine chauffører på tilstrækkelig vis.

Uanset om det lægges til grund, at X ApS udviste en sådan agtpågivenhed, som kan forventes i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse af en chauffør, kan der fortsat ske konfiskation. Undtagelsen til konfiskation er snæver. Det forhold, at føreren i en årrække alene vil kunne betale mindre afdrag, kan ikke i sig selv medføre, at kravet kan anses for illusorisk, jf. bl.a. UfR 2023.1836 H.

I den foreliggende sag er det om føreren As økonomiske forhold oplyst, at han blev afskediget som følge af sagen, at han er jobsøgende i vagtbranchen, at han er 24 år, at han bor med sin familie i Danmark, og at han er villig til at afdrage en eventuel gæld med 500 kr. om måneden. Til forskel fra føreren i UfR 2023.1874 H, der var bosiddende i Ukraine og efter afskedigelse grundet vanvidskørsel forventeligt ville få en meget beskeden indkomst, er der i den foreliggende sag tale om en ung mand bosiddende i Danmark, som er uddannet vagt og med forventeligt mange år på arbejdsmarkedet.

Det er derfor ikke godtgjort, at A vil være ude af stand til at erstatte X ApS' tab, eventuelt over en længere periode.

X ApS har endnu et køretøj i virksomheden til brug for limousinekørsel. Der er på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkelige oplysninger i sagen til at kunne foretage en vurdering af, om konfiskation vil medføre selskabets og ejeren Bs personlige konkurs.

På det foreliggende grundlag og efter en samlet vurdering af sagens oplysninger er der ikke grundlag for at fastslå, at konfiskation vil være uforholdsmæssigt indgribende over for X ApS.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

Den 5. juni 2024 blev A målt til på Holbækmotorvejen, Hvidovre, at have kørt i en Mercedes-Benz model EQV 300 Avantgarde Ekstra lang med en hastighed af mindst 108 km/t, selv om den højst tilladte hastighed på stedet var 50 km/t grundet vejarbejde.

Bilen tilhørte Mercedes-Benz Finans Danmark A/S og var leaset til As daværende arbejdsgiver, X ApS, som drev taxivirksomhed med limousinekørsel.

Ved kendelse af 18. juni 2024 bestemte byretten på skriftligt grundlag, at politiet kunne beslaglægge bilen hos X ApS med henvisning til, at der var grund til at antage, at bilen skulle konfiskeres efter færdselslovens § 133 a, stk. 2.

Den 26. juni 2024 anmodede X ApS om genoptagelse af spørgsmålet om beslaglæggelse, og ved kendelse af 5. september 2024 ophævede byretten beslaglæggelsen af bilen. Denne afgørelse blev ændret ved landsrettens kendelse af 20. december 2024, således at politiets beslaglæggelse af bilen blev opretholdt.

Ved byrettens dom af 26. marts 2025 blev A fundet skyldig i vanvidskørsel og idømt 20 dages fængsel for overtrædelse af færdselslovens § 4, stk. 1, jf. § 118, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 11, nr. 3. Han blev ligeledes frakendt retten til at føre motordrevet køretøj i 3 år, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 11, jf. § 128, stk. 2, jf. stk. 1. Der blev ikke ved dommen taget stilling til spørgsmålet, om bilen skal konfiskeres, idet dette spørgsmål blev udskilt til særskilt afgørelse.

Kæresagen angår, om der er grundlag for at foretage beslaglæggelse af bilen med henblik på konfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt.

Retsplejelovens regler om beslaglæggelse

Efter retsplejelovens § 803, stk. 1, 1. pkt., kan genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden bør konfiskeres.

Beslaglæggelse er et foreløbigt retsmiddel, og der skal således ikke ved denne afgørelse tages endeligt stilling til, om bilen skal konfiskeres, men om der ud fra de oplysninger, som foreligger på nuværende tidspunkt, er grund til at antage, at bilen bør konfiskeres i forbindelse med straffesagen mod A for overtrædelse af færdselsloven.

Færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt.

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., skal der i tilfælde af såkaldt vanvidskørsel ske konfiskation af køretøjet, selv om køretøjet ejes af en anden end den person, der har ført det. Det gælder dog ikke, hvis konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, navnlig henset til ejerens mulighed for at kunne vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en sådan kørsel, og for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling i anledning af overdragelsen af køretøjet til den anden person.

Af forarbejderne (Folketingstidende 2020-21, tillæg B, lovforslag nr. L 127, betænkning af 15. marts 2021, s. 4 f. og s. 8) fremgår, at der ved bedømmelsen af, om konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, skal anlægges en helhedsvurdering af sagens samlede omstændigheder. Det forudsættes, at der er tale om en snæver undtagelse, idet udgangspunktet er, at køretøjer benyttet til vanvidskørsel konfiskeres, og ejeren herefter må søge sit tab dækket gennem et erstatningskrav mod føreren.

Det fremgår af forarbejderne, at der skal foretages en samlet vurdering af, om det måtte anses for helt upåregneligt, at bilen ville blive anvendt til vanvidskørsel. Der skal navnlig lægges vægt på ejerens forhold og adfærd, herunder om ejeren har udvist agtpågivenhed.

For så vidt angår ejerens mulighed for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling fremgår bl.a., at udgangspunktet om konfiskation skal fraviges, hvis ejeren godtgør, at adgangen til at gøre erstatningskrav gældende over for føreren ikke er tilstrækkelig til at forhindre, at konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende. Dette kan efter forarbejderne f.eks. være tilfældet, hvis ejeren godtgør, at særlige omstændigheder konkret gør et erstatningskrav illusorisk. Det må også tages i betragtning, om ejeren har andre muligheder for at få dækket sit tab.

Som anført i Højesterets kendelse af 18. april 2024 (UfR 2024.2943) indebærer en konfiskation af en leaset bil i leasingperioden, at leasingtageren mister sin brugsret til bilen. Endvidere vil konfiskationen i almindelighed indebære, at leasingtageren skal betale leasingselskabet erstatning for det tab, som selskabet lider som følge af konfiskationen. En konfiskation af bilen vil således kunne have samme økonomiske konsekvenser for leasingtageren som for leasingselskabet. Vurderingen af, om tredjemandskonfiskation efter færdselslovens § 133, stk. 2, 2. pkt., ud fra en helhedsvurdering vil være uforholdsmæssigt indgribende, skal derfor også foretages i forhold til leasingtager, når denne ikke er føreren af køretøjet.

Den konkrete sag

Spørgsmålet om konfiskation af limousinetaxien skal som nævnt afgøres i forbindelse med straffesagen i byretten mod A, og der skal under denne kæresag alene tages stilling til, om der er grundlag for at beslaglægge bilen ud fra en antagelse om, at der vil være grundlag for at konfiskere bilen i forbindelse med straffesagen.

A er fundet skyldig i kørsel som nævnt i færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt. (vanvidskørsel), og mistankekravet må derfor anses for opfyldt. Spørgsmålet er herefter, om konfiskation må antages at være uforholdsmæssigt indgribende over for X ApS.

Højesteret tiltræder af de grunde, som er anført af byretten og tiltrådt af landsretten, at det er godtgjort, at X ApS har udvist en sådan agtpågivenhed, som kan forventes af selskabet som arbejdsgiver i forbindelse med ansættelsen af A og udlån af bilen.

Det er herudover en betingelse for at undlade konfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., at X ApS godtgør, at adgangen til at gøre erstatningskrav gældende over for A ikke er tilstrækkelig til at forhindre, at konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende.

Efter oplysningerne i sagen lægger Højesteret til grund, at værdien af bilen er ca. 477.000 kr. svarende til det erstatningskrav, som Mercedes-Benz Finans Danmark har oplyst at ville rette mod X ApS.

Om As økonomiske forhold er det oplyst, at han blev afskediget som følge af sagen, at han har en vagtuddannelse, at han er jobsøgende, at han har lidt gæld, og at han er 25 år og bor hos sin familie i Danmark. A har oplyst, at han højst vil kunne afdrage en eventuel gæld med 500 kr. om måneden, hvis han får arbejde som vagt.

X ApS er en lille erhvervsvirksomhed, der som nævnt beskæftiger sig med limousinekørsel. Det er således et nødvendigt led i selskabets virksomhed at benytte ansatte chauffører. Virksomheden disponerer – efter den skete beslaglæggelse – alene over en taxi, og der er på nuværende tidspunkt en fuldtidsansat og en deltidsansat i virksomheden. Højesteret lægger på baggrund af de fremlagte oplysninger fra X ApS' revisor og det i øvrigt oplyste om selskabets økonomiske forhold til grund, at X ApS ikke vil kunne betale erstatningskravet fra Mercedes-Benz Finans Danmark, og at selskabet vil gå konkurs, hvis der sker konfiskation af den beslaglagte bil. Det lægges i den forbindelse til grund, at virksomheden ikke vil kunne vælte tabet over på sine kunder.

Højesteret finder efter en samlet vurdering, at det må anses for behæftet med betydelig usikkerhed, om X ApS' adgang til at gøre et erstatningskrav gældende over for A, der muligvis vil kunne erstatte selskabets tab over en længere periode, men som ikke på nuværende tidspunkt vil kunne dække tabet forbundet med konfiskation af bilen, vil være tilstrækkeligt til at forhindre, at konfiskation vil være uforholdsmæssigt indgribende over for X ApS.

Som følge af det anførte og efter oplysningerne om den agtpågivenhed, som X ApS har udvist, og om de økonomiske konsekvenser for virksomheden af en eventuel konfiskation, finder Højesteret, at der er grund til at antage, at konfiskation vil være uforholdsmæssigt indgribende.

Konklusion

Efter det anførte finder Højesteret, at der ikke er grund til at antage, at den omhandlede Mercedes-Benz bør konfiskeres i forbindelse med straffesagen mod A. X ApS' påstand om stadfæstelse af byrettens kendelse tages derfor til følge, således at beslaglæggelsen ophæves.

Thi bestemmes:

Byrettens kendelse stadfæstes, således at beslaglæggelsen af bilen af mærket Mercedes-Benz med reg.nr... og stelnummer... ophæves.